Súd:	Okresný súd Ružomberok
Spisová značka:	5C/116/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5909205606
Dátum vydania rozhodnutia:	21. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Renáta Krajčiová
ECLI:	ECLI:SK:OSRK:2017:5909205606.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok JUDr. Renátou Krajčiovou v spore žalobcu: E. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XX/XX, Q., zast. JUDr. Martinom Cibuľom, advokátom, AK M. Pišúta 919/2, Lipt. Mikuláš, proti žalovanej v 1.rade: M. L., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XX, zast. Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Janči, s.r.o., so sídlom Dončova 1451/21, 034 01 Q., IČO: 37977504, žalovanému v 2.rade: F. C., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXX, zast. JUDr. Jánom Kasenčákom, advokátom, AK J. Fándlyho 2163, 010 01 Žilina, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

Žalovaný v 2.rade j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 13.500,00 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy do 3 dní odo dňa právoplatnosti výroku tohto rozsudku.

Súd p r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v 2.rade v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.10.2009 prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhala, aby súd uložil žalovanej v 1.rade a žalovanému v 2.rade zaplatiť jej spoločne a nerozdielne sumu 1.628,59 eur ako náhradu majetkovej ujmy spočívajúcej v úhrade primeraných nákladov spojených s pohrebom a sumu 200.000,00 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku porušenia práva na ochranu osobnosti, ako aj nahradiť trovy konania. Žalobkyňa poukázala, že žalovaní v 1. a 2. rade boli rozsudkom súdu uznaní za vinných zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods.1,2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov účinného do 31.12.2005, keď z dôvodu porušenia dôležitej povinnosti uloženej im podľa zákona č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách spôsobili smrť jej mal. dcéry R. Z., nar. XX.X.XXXX, ktorá na následky utrpených zranení zomrela na mieste dopravnej nehody dňa 17.6.2005. Žalobkyňa poukázala, že priamy následok zavineného protiprávneho konania žalovaných v 1. a 2. rade spočíval v poškodení zdravia a následnej smrti mal. dcéry žalobkyne. V súvislosti s tým vznikla žalobkyni majetková ujma spočívajúca v účelne vynaložených nákladoch spojených s pohrebom. Tieto náklady boli vyčíslené Pohrebníctvom Azíz & syn spol. s r.o., Ružomberok, na základe faktúry za pohrebnú službu č. 24405 zo dňa 21.6.2005 a potvrdenky č. 244, spolu vo výške 217,85 eur, ďalej náklady na zriadenie pomníka a úpravu hrobu boli vyčíslené dodávateľom služby Ľubomír Kľačko - LKT kamenárstvo a stavebná činnosť, Ružomberok, za základe faktúry č. 0806/2008 zo dňa 6.8.2008 vo výške 1.410,74 eur, teda celkové náklady spojené s pohrebom predstavujú sumu vo výške 1.628,59 eur. Žalobkyňa prehlásila, že tieto náklady jej neboli ani sčasti uhradené pohrebným podľa ust. § 101 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Tento nárok uplatňuje žalobkyňa voči žalovaným v 1. a 2. rade zo vzniknutej zodpovednosti za škodu s poukazom na ust. § 449 ods.2 Občianskeho zákonníka s prihliadnutím k § 2 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení. Ďalej žalobkyňa uviedla, že v súvislosti s protiprávnym zavineným konaním žalovaných v 1. a 2. rade utrpela aj nemajetkovú, citovú ujmu, ktorú

možno považovať za zásah do jej práva na ochranu súkromia a rodinného života. Žalobkyňa uviedla, že stratila možnosť realizácie ďalšieho rozvoja rodinného života so svojou dcérou a je o citový vzťah k svojmu dieťaťu ako najbližšiemu rodinnému príslušníkovi ochudobnená. Ide o zásah nereparovateľný a ujma žalobkyne je trvalá a nezvratná. Poukazujúc na duševné utrpenie, ktoré musela ako matka prežiť, nemožno považovať morálne zadosťučinenie za postačujúce na zmiernenie jej nemajetkovej ujmy v emocionálnej oblasti, preto žiada relutárnu náhradu nemajetkovej ujmy s poukazom na ust. § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka vo výške 200.000,00 eur. Zavineným konaním na strane žalovaných v 1. a 2. rade jej vznikol nenapraviteľný následok prejavujúci sa celoživotnými traumatizujúcimi spomienkami na násilnú stratu milovanej osoby. Výška náhrady nemajetkovej ujmy je odôvodnená najmä trvalou stratou možnosti vytvoriť si blízky citový vzťah so zomrelou dcérou a vytvoriť si kompletnú rodinu. Žalobkyňa uviedla, že bola priamym svedkom usmrtenia dcéry, čo u nej vyvolalo šokovú reakciu a pri akomkoľvek podnete, ktorý jej privedie spomienky na túto udalosť, pociťuje stavy ťažkej úzkosti a strachu. Jej duševný stav odôvodňoval potrebu psychiatrickej liečby, avšak ona pomoc odborníka nevyhľadala, pretože má aj ďalšie deti. Stratu milovanej dcéry nedokáže nahradiť ani narodenie ďalšieho dieťaťa. V dôsledku straty dcéry došlo medzi ňou a jej bývalým manželom k rozvratu vzťahov, ktorý viedol k zániku ich manželstva.

2. Žalobkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 22.6.2010 uviedla, že akákoľvek zmienka na jej dcéru R. znamená pre ňu opätovnú traumu a vyvoláva u nej pocit úzkosti. Zobrali jej milovanú dcéru, ktorú má stále pred očami a stále ju miluje. Stále na ňu myslí. Keď sa stala dopravná nehoda, bola v šoku. Odvtedy ubehlo 5 rokov, ale stále to má pred očami, cca dva mesiace od nehody otehotnela, ale v tehotenstve mala problémy, celé tehotenstvo preplakala. Narodil sa jej syn, ktorý má psychické problémy, dlhodobo chodia na terapiu. Túto situáciu psychicky znáša zle, na túto udalosť sa nedá nikdy zabudnúť. Nehodu videla na vlastné oči. Neskôr narodený syn jej stratu mal. R. nenahradil. Po tejto udalosti manžel začal piť alkohol, hrával automaty a pred dvoma rokmi bolo ich manželstvo súdom rozvedené. V tejto tragickej situácii jej pomohla jej rodina, najmä matka, ktorú často navštevovala. Táto jej pomáhala najmä psychicky. Má dve deti, a to dcéru N., nar.XX.X.XXXX a syna R., nar.X.X.XXXX. Svedkom dopravnej nehody bola aj dcéra N., táto nemá dobrý prospech v škole, je zakríknutá. Priamo po nehode, aj neskôr sa jej pýtala, prečo jej sestra zomrela, na to sa ju snažila zabaviť niečím iným, aby na to stále nemyslela. Ďalej žalobkyňa uviedla, že má partnerský vzťah, ktorý začal pred rokom.

3. Svedkyňa Z. E. - matka žalobkyne vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 21.9.2010 uviedla, že bezprostredne po dopravnej nehode chodievala dcéra za ňou často takmer každý deň. Bolo jej smutno, vôbec to nezvládala. Utrpela strašnú psychickú ujmu, a je to strašné doteraz. Najprv plakala, potom sa uzavrela do seba. Keď dcéra porodila R., bola na pôrodnici s jednou pani od nich aj s rodiny s tým, že tiež sa jej narodilo dievčatko. Dcéra však jej dieťa do 3 rokov nemohla vidieť, lebo jej to vždy prišlo veľmi ľúto. Po nehode bola u nej zo 3-krát pohotovosť, lebo jej museli dať ukľudňujúcu injekciu, stále len plakala. Ťažko jej bolo dcére niečo radiť, nevedela ako ju ukľudniť. Prišlo to náhle, nikto to nečakal. Snažila sa ju nejako utešiť. Pred ňou neplakala, hoci sama je ľútostivý človek. Mala aj také nápady, že mohla radšej ona zomrieť, že si dačo spraví, na to jej povedali, že ešte má N., že sa to takto nedá riešiť. Radili jej, že by bolo lepšie, keby mala dieťatko, že by zabudla. Tým si to fakticky dosť pripomínala, keď sa dieťa narodilo, dosť plakala. Keď sú Vianoce a Silvester, všetci plačú. Tiež keď je výročie nehody, dcéra nejde na cintorín, lebo jej všetko pripomína tú udalosť. To neprejde, zostane to celý život. Jej dcéra odbornú pomoc nevyhľadala, prežívala to sama, resp. za ich pomoci. Aj N. bola pri nehode a isto tá udalosť na nej zanechala nejaké následky.

4. Žalobkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 8.12.2012 uviedla, že keby ju súd nepredvolal, tak nepríde, lebo tá udalosť stále v nej vyvoláva negatívne pocity. Keď jej prišlo predvolanie, už týždeň pred pojednávaním prežívala strašné pocity. Stratou dcéry jej bola spôsobená citová ujma. Ťažko sa jej vyjadruje k tomu, aký má dnes život a aký by mal byť, keď stratila dieťa. Vždy si na dcéru spomenie, keď by mala narodeniny. Porovnáva ju s druhými deťmi, aká by bola veľká, každý deň si na ňu spomenie. Keď vidí autá, má strach. Napriek uplynulému času, keď si spomenie na tú nešťastnú udalosť, prežíva smutné pocity, má depresie, volá mame so sestrami, potrebuje sa s nimi porozprávať.

5. Právny zástupca žalobkyne v konaní uviedol, že je si vedomý toho, že hodnota života sa v peniazoch vyčísliť nedá. Výška nároku je odôvodnená najmä okolnosťami prípadu. Žalobkyni vznikla trvajúca, nie reparovateľná psychická ujma, ktorá ju bude sprevádzať po celý zvyšok jej života. Žalobkyňa prežila postraumatický šok, zažila citovú ujmu, ktorá sa prejavuje v tom, že musí prežívať nepríjemné pocity a nemôže prežívať príjemné pocity so svojou milovanou dcérou. Napriek uplynulému času stále prežíva

úzkostné stavy a táto nepríjemná udalosť bola jednou z príčin rozpadu jej manželstva. Doposiaľ sa s touto situáciu žalobkyňa nevyrovnala. Výsledky vyšetrovania spoluzavinenie žalobkyne nepreukázali. Ide o absolútny zásah v najvyššej možnej miere závažnosti. Pokiaľ sa týka majetkových pomerov žalovanej v 1.rade, nejednalo by sa o likvidačný nárok zo strany žalobkyne. Z trestného spisu vyplynulo, že je zamestnaná, dobre situovaná a prispieva na charitu. Je majetná. Uplatňovaný nárok žalobkyne považuje za dôvodný, nakoľko žalobkyňa v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaných v 1. a 2. rade stratila možnosť realizácie a ďalšieho rozvoja svojho rodinného života s milovanou dcérou R. a je ochudobnená o citový vzťah k blízkemu rodinnému príslušníkovi. Spôsobenú citovú ujmu je potrebné považovať za zásah do práva na ochranu súkromia a rodinného života chráneného článkom 7 Medzinárodného paktu občianskych a politických práv, článkom 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článkom 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a článkom 19 ods. 2 Ústavy. Žalovaní v 1. a 2. rade svojím zavinením protiprávnym konaním porušili predpisy na úseku cestnej premávky, následkom čoho došlo k usmrteniu mal. R.. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy považuje za nepremlčateľný, čo vyjadril aj Krajský súd v Žiline v zrušujúcom uznesení. Závažný nárok na priznanie satisfakcie v podobe náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 Občianskeho zákonníka sa premlčuje, po všeobecnej 3-ročne premlčacej lehote nemá zákonný podklad. Faktickým vydelením tohto inštitútu zo strany nemajetkových osobnostných a tým nepremlčateľných práv by došlo k výraznému obmedzeniu možnosti uplatnenia práva na ochranu osobnosti fyzických osôb, pričom určitá podobnosť reparačnej funkcie peňazí u majetkových nárokov sama o sebe neposkytuje zákonný podklad pre premlčanie tohto práva. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch sleduje zabezpečenie rešpektovania ochrany osobnosti fyzickej osoby, a preto ako právorýdzosť osobnej povahy nemožno ho vydeliť z okruhu nepremlčateľných majetkových práv, hoci satisfakcia sa vyjadruje prostredníctvom finančných prostriedkov. Výšku uplatneného nároku odôvodňujú okolnosti a osoba škodcov, preto lebo ich zavinením protiprávnym konaním bola spôsobená žalobkyni absolútna nereparovateľná a trvalá citová ujma. Ďalej táto nešťastná udalosť priniesla negatívne pomery do jej rodiny, ktoré viedli až k rozvodu manželstva. Žiaden z orgánov, ktoré konali vo veci, nekonštatoval spoluzavinenie žalobkyne na tejto udalosti. Navrhol, aby súd návrhu vyhovel. Z judikatúry slovenských európskych súdov vyplýva, že postupne sa stierajú rozdiely medzi pojmom náhrada škody a náhrada nemajetkovej ujmy. Ďalej poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline v trestnej veci strana 5 v odôvodnení, kde je uvedené, že na vzniku dopravnej nehody s nenapraviteľným následkom majú obidvaja žalovaní vinu a bez konania ktoréhokoľvek z nich by k dopravnej nehode nedošlo.

6. Vyjadrenie právneho zástupcu žalovaného v spore - vzniesol námietku premlčania, keď poukázal, že ku skutočnosti zakladajúcej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy došlo dňa 17.6.2005 a žalobkyňa podala žalobu dňa 16.10.2009, teda po 4 rokoch 3 mesiacoch a 29 dňoch. K ukončeniu uplynutia 3-ročnej všeobecnej premlčacej doby došlo uplynutím dňa 17.6.2008, preto žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej doby. Žalobkyňa v čase pred začatím občianskeho súdneho konania nijakým právne relevantným spôsobom (a v žiadnom konaní) neuplatnila svoje právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, preto 3-rpčná premlčacia lehota plynula nepretržite. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je nárokom osobnostným a predpokladá aktívne konanie každej z osôb, do osobnostných práv ktorej bolo zasiahnuté. V trestnom konaní nebol uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka predstavuje jedno z parciálne relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo nestačí na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv. Napriek tomu, že ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie peňažným akvivalentom má za následok, že ide o osobné právo majetkovej povahy. V uvedenom zmysle je určujúci obsah nároku a nie predmet jeho ochrany podľa dovolacieho súdu. Ak obsahom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky. Preto navrhol, aby súd vo vzťahu k nemu žalobu zamietol. Jednoznačným vinníkom tejto tragédie je tá osoba, ktorá viedla motorové vozidlo žalovanej v 1.rade a jej manžela. Žalobkyňa si nemôže svoje práva odvodzovať od práv, ktoré si uplatnil jej bývalý manžel, pretože tieto práva vyplývajúce z porušenia práv spätých s ochranou osobnosti sú osobnostné práva viažúce sa výlučne na osobu, sú neprevoditeľné a smrťou zanikajú. Okrem toho bývalý manžel žalobkyne si uplatnil nárok na náhradu škody. Poukázal, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je peňažným nárokom - osobným právom majetkovej povahy, na ktorý sa aplikujú všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní, a to najmä § 100 a 101 Občianskeho zákonníka a uplatnenie § 106 Občianskeho zákonníka je vylúčené, nakoľko ide o iný nárok, než je náhrada škody. Poukázal, že

žalobkyňa mala samostatné procesné postavenie v trestnom konaní ako strana trestného konania, bola povinná samostatne si uplatňovať nároky na náhradu škody. Zo spisu nevyplýva, že by S. Z. zastupoval žalobkyňu ako splnomocnenec. Odvodzovať svoj nárok od konania inej osoby nie je prípustné. Ak by si žalobkyňa uplatňovala svoje práva v dôsledku spôsobenej jej vtedajšiemu manželovi, mohla by tak podľa § 15 Občianskeho zákonníka konať iba v prípade, že by zomrel. Žalobkyňa uplatňuje svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá bola spôsobená priamo jej. Ďalej uviedol, že uplatnenie námietky premlčania nemôže byť v rozpore sa dobrými mravmi. Ust. § 3 Občianskeho zákonníka je všeobecné ustanovenie hmotnoprávnej povahy a dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, že nie je, požadovanú ochranu odoprieť. Pokiaľ ide o výkon práva, ktoré účastníkovi dáva priamo právny predpis, prichádza do úvahy aplikácia tohto ustanovenia len vo výnimočných prípadoch. Dobrým mravom zásadne neodporuje, ak namieta niekto premlčanie práva uplatňovaného voči nemu, nakoľko inštitút premlčania je inštitútom zákonným, použiteľným vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa podľa zákona premlčuje. Prispieva k istote v právnych vzťahoch. Ak by výkon práva namietať premlčanie uplatneného nároku bolo len prostriedkom umožňujúcim poškodiť iného účastníka právneho vzťahu, zatiaľ čo dosiahnutie vlastného zmyslu a účelu sledovaného právnou normou by zostalo vedľajšie a z hľadiska konajúceho by bolo bez významu, jednalo by sa o výkon práva formálne v súlade so zákonom, avšak išlo by o výkon v rozpore s dobrými mravmi. O konanie vykazujúce znaky priameho úmyslu poškodiť druhého účastníka možno uvažovať len z konkrétnych okolností, za ktorých bola námietka premlčania uplatnená a museli by byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený významný zásah do princípu právnej istoty - odopretie práva uplatniť námietku premlčania. Žalobca zdôraznil, že potom, ako dovolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline a tento rozsudok Okresného súdu Ružomberok, konanie sa dostalo späť na súd prvej inštancie a dokazovanie je opätovne vykonávané. Podľa žalovaného v 2.rade námietky premlčania sa netýka koncentračná zásada konania vyjadrená v ust. § 120 ods.4 a 205a OSP s výnimkou, ak by uplatnenie tejto námietky bolo spojené s neprípustným uplatňovaním nových skutočností a dôkazov. Z povahy námietky premlčania vymedzenej hmotným právom vyplýva, že ju môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci. K okolnostiam, za akých bola námietka premlčania uplatnená, žalovaný v 2.rade uviedol, že tieto nie sú v rozpore s dobrými mravmi. Na strane žalobkyne totiž stoja dobré mravy a na strane žalovaného v 2.rade stojí zákonné právo vzniesť námietku premlčania a ústavné právo na právnu pomoc. Ide o dve práva, ktoré sú zakotvené v právnych predpisov v Ústave SR, listine základných práv a slobôd a v Občianskom zákonníku. Naopak,. žalobkyňa svoj nárok na odopretie výkonu práva vzniesť námietku premlčania odvodzuje od nekodifikovaných dobrých mravov. Žalovaný v 2.rade nevyvinul žiadne aktívne konanie voči žalobkyni, ktorá v dôsledku tohto konania by mohla ním byť úmyselne uvedená do omylu a toto konanie by smerovalo k premlčaniu jej práva. Bola to výlučne pasivita žalobkyne, na ktorú žalovaný v 2.rade nemal žiaden vplyv.

7. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 5C/116/2016-630 zo dňa 24.1.2017 súd schválil zmier uzavretý medzi žalobkyňou a žalovanou v 1.rade v nasledovnom znení: Žalovaná v 1.rade sa zaväzuje uhradiť žalobkyni sumu 1,00 euro, a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia. Žalovaná v 1.rade ani žalobkyňa nemajú voči sebe navzájom nárok na náhradu trov konania.

8. Vyjadrenie právneho zástupcu žalobkyne k námietke premlčania vznesenej žalovaným v 2.rade. Žalobkyňa trvá na podanej žalobe. Poukázal, že jediným dôvodom pre zrušenie právoplatného rozhodnutia bola skutočnosť, že spočíval na nesprávnom posúdení veci v tom smere, keď odvolací súd konštatoval, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je nepremlčateľné a poznamenal, že ním riešená dovolacia otázka nebola nastolená za účelom posúdenia, či žalobkyňa uplatnila svoje právo v rámci plynutia premlčacej doby, teda táto otázka nebola dovolacím súdom riešená. Žalobkyňa má za to, že nárok si uplatnila v rámci plynutia premlčacej doby. K udalosti zakladajúcej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy došlo dňa 17.6.2005 a žalobkyňa si už v trestnom konaní pri svojej výpovedi poškodenej v prípravnom konaní dňa 19.10.2005 uplatnila nárok na náhradu škody s tým, že jej výšku upresní do skončenia vyšetrovania. Pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu dňa 10.3.2006 bol prítomný jej manžel S. Z., ktorý predložil špecifikáciu a vyčíslenie požadovanej škody, ktoré bolo za oboch manželov, o čom svedčí vyjadrenie žalobkyne a jej manžela na hlavnom pojednávaní dňa 17.1.2007 . Obaja uviedli, že požadujú nahradiť to isté tak ako je uvedené na čl. 365, teda aj náklady spojené s pohrebom v rovnakej výške, tie však boli len jedny a nemohli ich požadovať nahradiť dvakrát. Škoda písomne špecifikovaná a vyčíslená manželom žalobkyne bola spoločná, lebo nemohli požadovať zaplatiť dvakrát to isté. Žalobkyňa zdôraznila, že náhradu škodu si uplatnila sama pri svojom výsluchu dňa 19.10.2015, len k jej vyčísleniu došlo prostredníctvom manžela. Potom najmenej

od vyčíslenia škody dňa 10.3.2006 do skončenia trestného konania rozsudkom Krajského súdu v Žiline dňa 28.2.2008 jej premlčacia doba neplynula, spočívala, preto žalobu podala v rámci plynutia objektívnej trojročnej premlčacej doby, ako aj v rámci dvojročnej subjektívnej doby. Podľa žalobkyne vznesená námietka premlčania je v danom prípade v rozpore s dobrými mravmi a preto žiada odoprieť žalovanému požadovanú ochranu. Vznesená námietka ju značne poškodzuje a zánik uplatňovaného nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby voči nej by bol neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ňou uplatňovaného práva za smrť dcéry v útlom veku, keď navyše úhradu je možné realizovať zo zákonného poistenia žalovaného. Naviac počas trestného konania vedeného nebola riadne ako poškodená informovaná o stave konania, nebol jej doručený odsudzujúci rozsudok Okresného súdu Ružomberok ani rozsudok odvolacieho Krajského súdu v Žiline. Pokiaľ bol trestný súd toho názoru, že žalobkyňa si v trestnom konaní neuplatnila nárok na náhradu škody riadne a včas, aj naďalej jej zostalo postavenie poškodenej a súd s ňou mal ako s poškodenou konať. Taktiež poukázala žalobkyňa, že počas celého pôvodného konania žalovaný bol pasívny, nezúčastňoval sa pojednávaní a až do právoplatného skončenia pôvodného konania námietku premlčania nevzniesol, vzniesol ju až po ôsmich rokoch od podania žaloby po zrušení právoplatného rozsudku uznesením dovolacieho súdu. Žalobkyňa preto žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 13.500,00 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

9. Súd sa v rámci vykonaného dokazovania oboznámil s listinami založenými v spise, a to najmä s vysvedčeniami mal. Valérie Z. v školskom roku 2007/2008 a 2009/2010, keď zistil zhoršenie prospechu (hodnotenie známkou 3 z vlastivedy, matematiky a prírodovedy v II. polroku školského roku 2009/2010. Súd sa tiež oboznámil s obsahom pripojených spisov, a to spisom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 2C/171/2008 v konaní o rozvod manželstva E. Z. a S. Z.a na návrh E. Z., pričom z návrhu bolo zistené, že ako dôvody rozpadu vzťahov medzi manželmi boli uvádzané rozdielne povahové vlastnosti, absencia spoločných záujmov, hráčska vášeň žalovaného a zároveň bolo uvedené, že vzájomné odcudzenie manželov sa prehĺbilo úmrtím 3.dieťaťa manželov.

10. Súd sa oboznámil s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/17/2006 vrátane vyšetrovacieho spisu ČVS:ORP-283/OdV-RK-2005. Bolo zistené, že Okresný súd Ružomberok rozsudkom zo dňa 6.6.2007 pod č.k. 8T/17/2006-556 uznal žalovanú v 1.rade a žalovaného v 2.rade vinnými, že dňa 17.6.2005 o 19.15 hod. žalovaná v 1.rade ako vodička viedla osobné motorové vozidlo zn. Lancia EVČ: RK-358AC a žalovaný v 2.rade zn. Peugeot 406 EVČ: RV-404AM, obidvaja po ceste č. I./18 od Žiliny do Ružomberka, pričom v kilometri 515/900 na križovatke hlavnej cesty s vedľajšou došlo k ich zrážke tak, že žalovaná v 1.rade v dôsledku nevenovania sa dostatočnej pozornosti vedeniu motorového vozidla a situácii v cestnej premávke bez toho, aby sa presvedčila, či neohrozí vodičov jazdiacich za ňou, začala odbočovať doľava na cestu III. triedy smerom na miestnu časť Ružomberok - Hrboltová, kde 2,2 metra za stredovou deliacou čiarou v protismere do jej ľavého predného boku v dôsledku nevenovania sa dostatočnej pozornosti vedeniu motorového vozidla a situácii v cestnej premávke a prekročením dovolenej rýchlosti pri predchádzaní kolóny vozidiel najmenej 125 km/hod. svojou pravou prednou časťou narazilo vozidlo, ktoré viedol F. C., toto vozidlo bolo v dôsledku zrážky odrazené vľavo a po prejdení dráhy 22 metrov narazilo do kočíka, ktorý pred sebou tlačil chodec F. Z.a v tomto sa nachádzala mal. R. Z.ová a následne toto vozidlo prednou časťou narazilo do stojaceho vozidla zn. Škoda Octavia, od ktorého sa odrazilo doľava, zišlo z vozovky na trávnik mimo cesty, kde sa prevrátilo. Pri dopravnej nehode mal. R. Z.ová utrpela zranenia, ktorým na mieste nehody podľahla, teda inému z nedbanlivosti spôsobili smrť, pretože porušili dôležitú povinnosť uloženú im podľa zákona, čím spáchali trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1,2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 1.1.2006. Za to žalovaná v 1.rade bola odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, ktorý jej bol podmienečne odložený a bola určená skúšobná doba na 4 roky. Taktiež jej bol uložený trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 3 rokov. Žalovaný v 2.rade bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, ktorý mu súd podmienečne odložil a určil skúšobnú dobu na 4 roky. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 3 rokov. Ďalej poškodeného S. Z.a s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie. Následne Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 28.2.2008 pod č.k. 3To/156/2007-611 o odvolaní prokurátora, žalovanej v 1.rade a Mgr. Q. V. proti označenému rozsudku súdu prvého stupňa rozhodol tak, že zrušil tento rozsudok v celom výroku o treste a odsúdil žalovanú v 1.rade na trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov, ktorý podmienečne odložil a určil skúšobnú dobu vo výmere 2 roky a tiež uložil jej trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 6 rokov a žalovaného v 2.rade odsúdil na trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, ktorý mu súd podmienečne odložil a určil skúšobnú dobu vo výmere 5 rokov.

Zároveň mu uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 10 rokov. Odvolanie Mgr. Q. V. zamietol. Súd oboznámil s vyčíslením náhrady škody S. Z.om a pripojenými dokladmi na preukázanie nároku S. Z.a na náhradu škody predloženými pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu dňa 10.3.2006, so zápisnicou o hlavnom pojednávaní zo dňa 17.1.2007 a so zápisnicou o hlavnom pojednávaní zo dňa 6.6.2007, s doručenkami k rozsudku Okresného súdu Ružomberok zo dňa 6.6.2007, ďalej so zápisnicou o verejnom zasadnutí konanom na Krajskom súde v Žiline dňa 28.2.2008, s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 28.2.2008 a s doručenkou preukazujúcou prevzatie tohto rozsudku S. Z.om dňa 4.4.2008.

11. Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 5Co/94/2016-526 zo dňa 30.6.2016 rozsudok okresného súdu v odvolaním napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ostatnej časti nenapadnutej odvolaním, v ktorej súd čiastočne návrh zamietol, ponechal rozsudok okresného súdu nedotknutý. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 11.2.2016 sp.zn. 3Cdo/187/2013, v ktorom konštatoval, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právom majetkovej povahy a preto podlieha premlčaniu, nemal inú možnosť, len rozsudok súd prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, nakoľko okresný súd v napadnutom rozhodnutí dospel k záveru, že námietka premlčania vznesená žalovanou v 1.rade je nedôvodná, pretože právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods.2,3 Občianskeho zákonníka nepodlieha premlčaniu. Odvolací súd poukázal aj na dôvod zachovania dvojinštančnosti konania a vymedzil úlohu súdu prvej inštancie opätovne vykonať dokazovanie zamerané na posúdenie nároku žalobkyne vzhľadom na vznesenú námietku premlčania s poukazom na stanovisko Najvyššieho súdu SR uvedené v zrušujúcom uznesení.

12. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

13. Žalobkyňa uplatňovala v konaní nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch titulom zásahu do jej práva na ochranu osobnosti, a to práva na súkromie a rodinný život, ku ktorému došlo pri dopravnej nehode dňa 17.06.2005 protiprávnym zavineným konaním žalovaných v 1. a 2. rade usmrtením dcéry R., nar. 31.03.2005.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1,2,3 Občianskeho zákonníka zyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

14. Občiansky zákonník zabezpečuje v citovanom ustanovení pre celú oblasť občianskeho práva ochranu osobnosti každej fyzickej osoby formou všeobecnej úpravy - generálnej klauzuly. V tom istom ustanovení zároveň na objasnenie tohto pojmu uvádza výslovne a príkladne niektoré jednotlivé typické hodnoty osobnosti fyzickej osoby, okrem iného právo na súkromie, ktorých ochranu je potrebné v oblasti občianskeho práva zaistiť pred inými subjektmi s rovnakým právnym postavením. Podmienkou úspešného uplatnenia občianskoprávnej ochrany podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka (právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch) je, že nejaví sa za postačujúce zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je súdom určovaná voľnou úvahou, avšak s prihliadnutím na zákonné kritériá závažnosti vzniknutej ujmy a o okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti došlo. Určenie konkrétnej výšky náhrady potom musí zohľadňovať všetky okolnosti prípadu a musí byť v súlade s požiadavkou spravodlivosti.

15. Otázku, či právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je premlčateľné, riešilo Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR a bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR (judikát R 58/2014), pričom podľa neho právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právom majetkovej povahy, ktoré podlieha premlčaniu. Zmyslom inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Základným účelom tohto inštitútu je pôsobiť na subjekty občianskoprávnych vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné

osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené plniť svoje povinnosti. V prípade práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch napriek tomu, že ide o satisfakciu nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom má za následok, že ide o osobné právo majetkovej povahy. Určujúci je obsah nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorým je požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy a nie predmet ochrany.

16. V ďalšom súd skúmal, či žalobkyňa uplatnila svoje právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v rámci plynutia premlčacej doby.

17. V konaní bolo preukázané, že k udalosti zakladajúcej nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy došlo dňa 17.6.2005. Ďalej súd zistil, že žalobkyňa v trestnom konaní v rámci svojej výpovede ako poškodenej v prípravnom konaní dňa 19.10.2005 uplatnila nárok na náhradu škody s tým, že jej výšku upresní do skončenia vyšetrovania. Preštudovania vyšetrovacieho spisu dňa 10.3.2006 sa však už žalobkyňa nezúčastnila. Zároveň do skončenia vyšetrovania nepredložila písomné vyčíslenie požadovanej škody. Pokiaľ pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu manžel žalobkyne S. Z. predložil špecifikáciu a vyčíslenie požadovanej škody, urobil tak vo vlastnom mene. Z trestného spisu súd nezistil, že by žalobkyňa udelila mu za týmto účelom splnomocnenie. Vyhlásenia žalobkyne a jej manžela na hlavnom pojednávaní k otázke uplatnenej náhrady škody, resp. jej vyčísleniu sú irelevantné, nakoľko žalobkyňa tak neurobila do skončenia vyšetrovania, teda nemožno to kvalifikovať ako uplatnenie práva s účinkom spočívania premlčacej doby, nakoľko o takomto návrhu žalobkyne v trestnom konaní nebolo možné rozhodnúť (ani rozhodnuté nebolo). Zároveň na základe týchto vyhlásení nemožno ustáliť, že písomné vyčíslenie škody predložené pri preštudovaní spisu bolo spoločné za obidvoch manželov. Súd dospel k záveru, že pokiaľ S. Z. vyčíslil náhradu škody, toto vyčíslenie sa žalobkyne nedotýkalo. Tvrdenie žalobkyne, že škoda písomne vyčíslená manželom žalobkyne bola spoločná, lebo nemohli požadovať zaplatiť 2x to isté, neobstojí, nakoľko v prípade náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ide o nárok vyplývajúci z porušenia práv spätých s ochranou osobnosti, ktoré sú osobnými právami majetkovej povahy spätými s osobou, a to jednak žalobkyne a jednak jej manžela S. Z.a osobitne, každý z nich si mohol uplatňovať náhradu nemajetkovej ujmy samostatne. Súd sa preto nemôže stotožniť s tvrdením žalobkyne o spočívaní premlčacej doby minimálne v dobe od 10.3.2006 (vyčíslenie škody pri preštudovaní spisu) do 28.2.2008 (skončenie trestného konania rozsudkom Krajského súdu v Žiline) s poukazom na ust. § 112 Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že k spočívaniu premlčacej doby nedošlo, premlčacia doba plynula nepretržite odo dňa 17.6.2005 (skutočnosť zakladajúca právo žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy) a ku dňu podania žaloby v tomto spore dňa 16.10.2009 premlčacia doba 3-ročná v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka nepochybne uplynula.

18. V nadväznosti na konštatovanie súdu, že žalobkyňa uplatnila na súde svoje právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch po uplynutí premlčacej doby, bolo potrebné posúdiť namietaný rozpor vznesenej námietky premlčania zo strany žalovaného v 2.rade s dobrými mravmi, nakoľko v prípade, ak by tomu tak bolo, poskytnutie ochrany právu uplatniť námietku premlčania je nutné odoprieť. Nakoľko inštitút premlčania je inštitútom prispievajúcim k istote v právnych vzťahoch, keď významným kritériom pri vymedzení účelu tohto inštitútu je dosiahnuť, aby subjekty občianskoprávnych vzťahov v primeraných dobách uplatňovali svoje práva a aby povinné osoby neboli po čase neprimeranej doby nútené plniť svoje povinnosti. Relevantné je teda kritérium časové. V danom prípade súd zistil, že žalobkyňa podala žalobu v tomto spore cca. 1 rok a 4 mesiace po uplynutí premlčacej doby, teda vznesená námietka premlčania je z formálneho hľadiska v súlade so zákonom. Žalobkyňa poukazovala v súvislosti so svojim tvrdením o výkone práva vzniesť námietku premlčania v rozpore s dobrými mravmi na nasledovné okolnosti a dôvody: pasivita žalovaného v 2.rade počas celého pôvodného konania, neúčasť na pojednávaniach, vznesenie námietky premlčania až po 8 rokoch od podania žaloby, a to až po zrušení právoplatného rozsudku na základe uznesenia dovolacieho súdu. Podľa názoru súdu odporuje dobrým mravom, ak je vznesená námietka premlčania až po 8 rokoch od podania žaloby, na základe ktorej by právo v spore priznané nemalo byť (naviac po zrušení právoplatného rozsudku dovolacím súdom) - ak z okolností tohto konkrétneho prípadu vyplýva, že žalobkyňa uplatnila svoje právo len cca. 1 rok a 4 mesiace po uplynutí premlčacej doby, súd má za to, že nedodržanie časového kritéria žalobkyňou pri uplatnení nároku v nepomerne menšom rozsahu nemôže byť na ujmu tomuto subjektu občianskoprávneho vzťahu, pokiaľ druhý subjekt tohto vzťahu nedodržal časové kritérium v neporovnateľne vyššom rozsahu, t.j. žalovaný pri vznesení námietky premlčania, teda je tu zrejmý rozpor s požiadavkou spravodlivej rovnováhy. Súd má za to, že ide o normu charakteru základnej spoločenskej normy, ktorú možno zaradiť pod pojem dobré mravy a vzhľadom k výnimočnej intenzite porušenia možno hovoriť o zneužití subjektívneho práva

vzniesť námietku premlčania žalovaným v 2.rade na úkor žalobkyne a je bez právneho významu, že námietky premlčania sa netýka koncentračná zásada konania, resp. zákonná možnosť vzniesť námietku premlčania v ktoromkoľvek štádiu konania. Za týchto okolností nemôže zostať bez povšimnutia rozsah a charakter uplatňovaného práva žalobkyne v súvislosti so smrťou jej dcéry v nízkom veku. Taktiež je potrebné poukázať na postoj žalovaného v celom pôvodnom konaní, ktorý sa nezúčastňoval konaní, nevyjadril sa k veci žiadnym spôsobom, až do právoplatného skončenia pôvodného konania námietku premlčania nevzniesol. Zároveň súd mal preukázané, že v rámci trestného konania nebol doručený žalobkyni rozsudok Okresného súdu Ružomberok ani rozsudok Krajského súdu v Žiline, hoci bola v postavení poškodenej, čo môže predstavovať okolnosť odôvodňujúcu do určitej miery nepodanie žaloby pred uplynutím premlčacej doby. Naopak žalovaný v 2.rade ani len netvrdil a už vôbec nepreukázal žiadne okolnosti odôvodňujúce nevznesenie námietky premlčania skôr ako po 8 rokoch od podania žaloby. Argumentácia o zákonnom práve žalovaného v 2.rade na právnu pomoc neobstojí, nakoľko nič mu nebránilo využiť ju skôr, t.j. ihneď po doručení žaloby.

19. Nakoľko súd vyhodnotil vznesenú námietku premlčania ako námietku, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, nebolo možné poskytnúť ochranu tomuto právu žalovaného v 2.rade. Následne súd skúmal splnenie zákonných podmienok pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (finančné zadosťučinenie) za neoprávnený zásah do jej práva na ochranu osobnosti.

20. Súd mal preukázané, že u žalobkyne došlo k zásahu do jej osobného, súkromného a rodinného života usmrtením blízkej osoby. K priznanej výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch uplatňovanej žalobkyňou súd konštatuje, že neoprávnený zásah žalovaného v 2.rade jeho zavineným protiprávnym konaním do súkromia žalobkyne bol veľmi intenzívny a jednoznačne spôsobil žalobkyni citovú ujmu. Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu a súd prihliada na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, a to jednak vo vzťahu k postihnutej osobe, vo vzťahu k subjektom, ktoré neoprávnený zásah spôsobili - žalovaný v 2.rade, aby bola zabezpečená požiadavka účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu a tiež požiadavka nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Súd pri určení peňažnej náhrady prihliadol na nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku smrteľnej nehody dcéry žalobkyne a dôsledky, ktoré vyvolali u samotnej žalobkyne, ale aj na to, že išlo o trestný čin, kde nebolo v úmysle žalovaných konať týmto spôsobom. Je bez akýchkoľvek pochybností, že nečakaným a šokujúcim úmrtím mal. R. došlo k závažnému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne, ktorý spočíva v obmedzení jej súkromného a rodinného života tak, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť na mieste. Žalovaný v 2.rade svojím protiprávnym zavineným konaním, ktorého dôsledkom bolo usmrtenie dcéry žalobkyne, zasiahol do osobnostnej a súkromnej sféry žalobkyne, čo je bez pochyby predpokladom pre priznanie práva na nemajetkovú ujmu v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Následky tohto zásahu sú nereparovateľné, pričom náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch môže prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu. Žalovaný v 2.rade svojím protiprávnym zavineným konaním z nedbanlivosti spôsobil žalobkyni neodstrániteľnú, teda absolútnu ujmu - smrť dieťaťa, ktorá okolnosť sama o sebe odôvodňuje priznanie finančného zadosťučinenia vo väčšom rozsahu, hoci je jasné, že presný finančný ekvivalent za ľudský život nie je možné určiť. Úmrtie dcéry žalobkyne je závažnou ujmou, pričom žalobkyňa pociťuje nepochybne stratu svojej dcéry aj niekoľko rokov po dopravnej nehode ako ujmu predovšetkým v citovej oblasti. Dcéra žalobkyne predstavovala pre žalobkyňu jednu z najbližších osôb v jej živote a jej strata mala za následok zhoršenie kvality života žalobkyne, a to najmä vo sfére citovej. Je nepochybné, že takáto tragická udalosť sa prejavila aj v sociálnych väzbách žalobkyne, či už na svojho manžela, resp. k dvom ďalším deťom žalobkyne, mal. N., nar.XX.X.XXXX a mal. R., nar.X.X.XXXX, t.j. následne po tragickej udalosti. V danom prípade súd mal za to, že predpoklady zodpovednosti žalovaného v 2.rade za vzniknutú nemajetkovú ujmu sú dané. Vzhľadom k tomu, že zásah žalovaného v 2.rade spôsobený jeho zavinením (nedbanlivostným) protiprávnym konaním, následkom ktorého bola usmrtená dcéra žalobkyne, jednoznačne bol spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu u žalobkyne, ktorá spočívala v porušení jej práva na ochranu súkromia, keďže nečakane stratila jednu z najbližších osôb vo svojom živote, a to dcéru. Medzi uvedeným zásahom a dotknutím osobnostnej sféry žalobkyne je bezprostredný vzťah príčiny a následku. K výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súd konštatuje, že u dcéry žalobkyne sa jednalo o nečakané šokujúce náhle úmrtie, ktorým došlo k závažnému zásahu do práva na ochranu súkromia žalobkyne. Je nepochybné, že medzi žalobkyňou a jej nebohou dcérou existovali silné sociálne putá, a to aj napriek nízkemu veku dcéry žalobkyne a krátkemu obdobiu ich spoločného rodinného života. Tragickou smrťou svojej dcéry žalobkyňa stratila možnosť viesť s ňou

súkromný život a od momentu jej smrti je ochudobnená o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov - s dcérou. Vzniknutá trauma v živote žalobkyne je neodstrániteľná. Následkom úmrtia dcéry žalobkyne došlo k zásahu do emocionálnej sféry, nakoľko žalobkyňa stratila možnosť budovať a rozvíjať vzájomný vzťah so svojou dcérou, možnosť poskytnúť jej starostlivosť, byť jej oporou v období detstva a mladosti a naopak možnosť čerpať z tohto vzťahu po celý jej ďalší život. S takouto citovou ujmou nie je možné sa nikdy dostatočne vyrovnať, a to ani v situácii narodenia ďalšieho dieťaťa po tragickej udalosti. Súd nemal žiadne pochybnosti o pravdivosti tvrdení žalobkyne, aké ťaživé sú jej pocity v súčasnosti, t.j. niekoľko rokov po nehode - depresia, smútok, spomienky na dcéru, predstavy ako by vyzerala dnes, porovnávanie s inými deťmi ... . Je pravdou, že jednou z foriem primeraného zadosťučinenia môže byť i vydanie trestného rozsudku, ktorým boli žalovaní uznaní vinnými zo spáchania trestného činu a ktorým im bol uložený trest, čím je vyjadrené ich spoločenské odsúdenie za to, čo spáchali, a to nielen vo vzťahu k žalobkyni. S ohľadom na závažnosť vzniknutej ujmy, ktorá je daná mierou intenzity zásahu a rozsahom jeho nepriaznivých následkov súd mal za to, že zásah do práva žalobkyne na ochranu osobnosti nie je možné úplne odstrániť len morálnou satisfakciou, nakoľko žiadna z jej foriem by nepostačovala na primerané zmiernenie vzniknutej nemajetkovej ujmy na osobnosti žalobkyne. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch však môže aspoň čiastočne prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu. Za prežitú citovú ujmu, zásah do osobnostnej súkromnej sféry žalobkyne je možné určiť primerané zadosťučinenie v peniazoch. Súd má za to, že jeho výška je opodstatnená v sume 13.500,- eur, a preto návrhu v tejto časti vyhovel, keď pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy prihliadol na závažnosť protiprávneho zásahu do emocionálnej sféry žalobkyne. Ide o intenzitu, nenavrátiteľnosť pôvodného stavu, rozsah a dobu pôsobenia jeho nepriaznivého následku. Súd poukazuje, že v žiadnom prípade nejde o zdroj príjmu pre žalobkyňu a taktiež súd poukazuje na skutočnosť, že prežívanie citovej ujmy žalobkyne spôsobenej zásahmi žalovaných do jej práva na ochranu súkromia jej bolo uľahčené podporou členov jej rodiny, a to predovšetkým jej matky a sestry. Súd tiež prihliadol ku skutočnosti, že zo strany žalovaného v 2.rade rade sa jednalo o zavinené protiprávne konanie nedbanlivostného charakteru. Jednoznačne nebolo jeho úmyslom spôsobiť vzniknutý následok. Taktiež nemožno následok rozpadu manželstva žalobkyne v celom rozsahu pripísať na ťarchu žalovaných, keďže súd nemal preukázanú bezprostrednú príčinnú súvislosť medzi neoprávneným zásahom žalovaných do práva na ochranu súkromia žalobkyne a týmto následkom, nakoľko ako dôvody rozpadu manželstva v priebehu rozvodového konania boli uvádzané žalobkyňou aj iné skutočnosti, pričom je nepochybné, že táto tragická udalosť sa prejavila v spolužití manželov ako záťažová situácia, ktorá skomplikovala, resp. zamedzila riešeniu iných problémov v spolužití manželov. Zhoršenie školského prospechu mal. N. v II. polroku školského roku 2009/2010 je v príčinnej súvislosti s tragickou udalosťou len okrajovo vzhľadom na emocionálny stav matky po roku 2005. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a preto jej vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

21. Podľa § 438 Občianskeho zákonníka, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne. V odôvodnených prípadoch môže súd rozhodnúť, že tí, ktorí škodu spôsobili, zodpovedajú za ňu podľa svojej účasti na spôsobení škody.

22. K otázke solidárnej zodpovednosti, resp. zodpovednosti podľa účasti na spôsobení škody súd uvádza nasledovné: Ako konštatoval Krajský súd v Žiline v odôvodnení svojho rozsudku v predmetnej trestnej veci na vzniku tejto dopravnej nehody majú vinu obaja žalovaní a bez konania ktoréhokoľvek z nich by k dopravnej nehode nedošlo. Súd nezistil žiadnu takú osobitnú okolnosť konkrétneho prípadu týkajúcu sa dopravnej nehody, ktorá by bola dôvodom rozhodnutia o zodpovednosti za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti každého zo žalovaných podľa jeho účasti, resp. podľa jeho podielu na tomto zásahu (predmetom tohto konania je už len nárok uplatnený voči žalovanému v 2.rade), a to aj napriek skutočnosti, že tresty uložené súdom nie sú celkom totožné, resp. neboli zistené žiadne také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali, aby účasť toho ktorého žalovaného na spôsobení neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne bola v nepomere voči účasti druhého žalovaného.

23. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods.1 CSP v spojení s § 262 ods.1 CSP a priznal žalobkyni, ktorá bola v spore úspešná v celom rozsahu, nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v 2.rade, ktorý v spore úspešný nebol.

Podľa § 262 ods.2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Ružomberok písomne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods.3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na uskutočnenie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.